

SVAR IGÅR

Redaktör: Lars Rombo

Nr 148, utskrivet vecka 43, 2011-10-26

Kära läsare!

Svar Igår har återigen fått flera mail där man vill ha den e-mailversion som går att kopiera till alla på samma mottagning. Detta är lätt ordnat och har bara fördelar – snabbare leverans, ingen extra kostnad och möjlighet att skicka gruppmail till alla intresserade. Kontakta bara prenumerationservice; tel.nr se nedan.

I övrigt hoppas Svar Igår på många deltagare till kursen ”Resemedicin i fält” som planeras i Etiopien i början av februari. I egenskap av föreläsare är Svar Igår jävig men erfarenheter från den längre tropikkursen i samma område bådard gott...

Fråga: En kille född -91, ska resa runt i Asien, den vanliga ruten: Laos, Vietnam, Borneo och 4 v på Filippinerna, jan-febr. Reser runt men följer turiststråken. Fråga 1: Är det befogat med Ixiaro? Fråga 2: Malariaproylax? Får biverkningar av både Lariam och Malarone. Vad göra?

Svar: Det är inte fel med Ixiaro även om det är "lågsång" i flera av länderna. Ge honom Riamet som egenbehandling eller be honom söka sjukvård vid feber. (Det här svaret är väl ospecifikt. Svar Igår borde ha bett om närmare information för att ge ett bättre råd om malariaproylax).

Fråga: Jag undrar över booster för Vivotif. Ett år i icke-endemiskt område och 3 år i endemiskt enl lathunden för vacciner. I min hjärna vill det vara tvärtom...?

Svar: Tja, fabrikanten tror att du booster lite av tyfoid på plats när du är i endemiskt område. Men visst kan det verka ologiskt - skulle det vara så kan man ju undra om det behövs ngn booster?

Fråga: En kvinna född -85 skall med Sthlms Universitet åka till Namibia. De skall vistas där i en knapp månad, åka runt i stora delar av landet. De kommer att bo i camp som de själva har med sig. Vistelsen kommer mest att vara på landsbygd. Åker 6/11. Behövs vaccin mot meningokocker?

Svar: Inte fel med Menveo men det är inte i högendemiskt område som hon skall vistas...

Fråga: Jag har en kvinna som står på Purinetol 100 mg dagligen och som skall till Senegal. Hon vill ha Gula Feber-vaccination och accepterar inte en waiver - då åker hon inte. Är det förenat med risk för komplikationer om jag ger det - hennes onkolog vill ej ta ställning!

Svar: Detta kommer vi inte runt - jag skulle inte ge GF-vaccin - det finns inga studier med detta cytostatikum så vitt jag vet och FASS är entydigt.

Fråga: Jag blev kontaktad angående ett pågående utbrott av Japansk Encefalit i Uttar Pradesh. Jag har googlat lite, och det verkar stämma. Hittills har man sett cirka 400 dödsfall i Gorakpur sedan i juli, jämfört med utbrottet 2005, då drygt 700 dog. I Bihar finns det rapport om 100 dödsfall, mest barn. Om jag tolkar det hela rätt verkar det inte vara så våldsamt mycket mer än vanligt men det är klart att jag kommer ha rätt låg tröskel för att ge dem Ixiaro. Jag ville dock kolla med dig om du tycker det är OK så, eller om du skulle göra på annat sätt?

Svar: Det är precis som du skriver att det är en risk - ungefär som varje år - med japansk encefalit i Uttar Pradesh. I och med med Ixiaro har vi mer liberal inställning än tidigare och jag kan mycket väl tänka mig att ge vaccin också för kortare tid än 4 veckor men då framför allt när man vistas på landsbygd.

Fråga: Vid vilka hälsotillstånd ska man inte ge gula febern om man fyllt 60 år och exponeras för gula febern? Hade igår en dam, 60 år gammal,

Infektionskliniken ❖❖ Mälarsjukhuset ❖❖ 631 88 ESKILSTUNA

❖❖ Fax 016 - 10 35 19 ❖❖

❖❖ E-mail: lars.rombo@dll.se ❖❖

❖❖ Redaktionsassistent 016 - 10 35 40 ❖❖

❖❖ Prenumerationservice 08 - 505 933 60 ❖❖

som ska till Uganda. Op. för bröstcancer för ett år sedan, står endast på hormoner idag. Vi har läst Svar Igår men är ändå lite osäkra.

Svar: Ge inte vaccin när man använder läkemedel som sätter ner immunförsvaret eller har en sjukdom med samma effekt - annars OK. Ge GF i detta fall. (Svar Igår borde ha lagt till thymus-sjukdom och multipel scleros som sjukdomar som gör vaccinet kontraindicerat).

Fråga: Stämmer det att det rapporteras väldigt mkt rabies i Kina just nu. Så mycket att man t o m råder turister som reser dit att vaccinera sig??? Låter extremt i mina öron.

Svar: Det är mest dumheter i pressen. Gör som vanligt...

Fråga: En familj som ska resa till Etiopien, rundresa men organiserat, bor i organiserade camper, mindre hotell. Ska sedan till Mombasa, kusten samt Masai Mara, bor i etablerad camp, en bra sådan. De är borta ca 3-3½ vecka. De har av mig fått Stamaril, Twinrix m m men inte Tyfoid eller Menveo. Reser m barn och ska ju bo OK och är borta lite för kort tid. Vad tycker Du, skulle Du ge Tyfoid och Menveo? (En syster hade nämligen varit på annat vaccinationsställe och de tyckte hon skulle ta detta, men jag kan inte riktigt tycka att det är motiverat? Möjligen Tyfoid, men de ska bo bra o under organiserade former).

Svar: Jag håller med så gott som helt och hållet men varken tyfoid eller Menveo (det senare till barnen) är fel - bara en kostnadsfråga. Dukoral är av värde.

Fråga: 1. En man född -35 ska resa till Vietnam och bo där i 3-6 mån i närheten av Qui Nhon på kusten. Han fick 1 Twinrix 2008 och 2 Japansk enc, då. Sedan blev han sjuk och åkte inte iväg och därav blev vaccinationsprogrammet avbrutet. Hur gör vi nu på bästa sätt?

2. En kille född -82 ska vara i Panama i 30 dagar och surfa, tror sig mest vara kring Bocas del Toro, Los Santos, ev Darién, undrar om han skall få Gula febern-vaccin ? (Han är motståndare till vaccinering).

Svar: 1. Ge Vietnamresenären en dos Ixiaro och 2 doser Twinrix med 6 månaders mellanrum (om du hinner det senare).

2. Han bör vaccineras om han lämnar kanalzonen men det är inget krav för att komma in i Panama om han reser direkt dit.

Fråga: Vad gäller för pneumockockvaccinering? Räcker 2 doser oavsett splenectomi eller ej, och med vilket tidsintervall? Kan pat vaccineras fler ggr på egen begäran eller är det skadligt?

Svar: Vi ger bara 2 doser om man använder polysackaridvaccin på grund av risken för hyporespons. Byter man till Prevenar 13 (eller Synflorix som är upphandlat i Sörmland) kan det vara bra att ge vart femte år till splenectomerade men nationella råd saknas än så länge...

Svar på förra månadens fall:

"Kan man ge Ixiaro till en mor som ammar?"

Svar: Inga som helst problem eftersom detta är ett inaktiverat vaccin.

Månadens fall:

Svensk kvinna som periodvis bor i Afrika, periodvis i Sverige. Har ett barn som är tre månader, född 2 månader för tidigt, vikt under 5 kg. Hon skall nu till varje pris resa till ett låginkomstland i tropiska Afrika och bo i huvudstaden i deras hus, med sitt nyfödda barn. Ej luftkonditionering. Barnet får bröstmjök med tillägg. Vilka vacciner skall barnet ha? Min ide är att det inte är så mycket vi kan ge. Malaria-profylax är väl inte möjligt?? Försökt avråda henne, men hon skall!! resa.